

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Gemitus Compeditorum; Sive Tentationes, Quae Frequentius Adoriuntur Religiosos, Et A Perfectione Impediunt

Kessler, Nicolaus

Coloniae, 1677

I Gemitus. Ingemiscit Religiosus, quia perdidit devotionis dulcedinem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46734](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46734)

COMPEDITORUM GEMITUS I.

*Ingemiscit Religiosus, quia perdidit de-
votionis dulcedinem.*

O mea spes Numen quo non presentius agris,
Sic potis es nostri, non memor esse mali?

*Introeat in conspectu tuo Gemitus
Compeditorum.*

O Domine, ô Bonitas! cupiditas
me incendit querendi coram
te, sed amorosè, sed cum filiali
fiducia, super modo, quo tra-
ctas me, tanquam si me penitus dereli-
quisses. Quid enim? non conquerar, non
illachrimar, quia mutatus es mihi in cru-
delem? qui prius liquefiebas in corde,
dum lingua te protulit ore: sed quî factum
modò, ut abactus & rejectus à te totus
sum, tanquam infans abactatus à Matre
sua? recordor Domine dulcedinis illius,
quando ad solam tui recordationem, aut
melliflui Jesu nomen, fluebant ex oculis
A lachry-

lachrymæ præ amoris teneritudine. Sed
heu millies nunc repeto, millies ingemi-
no nec stilla cadit, obduratum est cor meū
intrinsecus, & factus sum quasi lapis. O si
reminiscor illius temporis, quando dila-
tabatur cor meum eructando dulcissi-
mum Nomen tuum, quàm crucior, quàm
anhelo, quàm sitit anima mea ad te Deum
fontem vivum, sed eheu nunc tædet ani-
mam vitæ meæ præ nimia cordis amari-
tudine, mens dejicitur, dormitatque præ
tædio, quia subtraxisti te mihi Domine;
recordor amodò in die malorum, dierum
bonorum sed in amaritudine animæ meæ:
hæc omnia cùm venerint super me, an
non conquerar Domine? an non inge-
miscam coràm te Deo meo, qui modò sic
oblitus es mei? dereliquisti me Domine,
& derelictus sum; replêsti me amaritu-
dine, & inebriâsti me absynthio; avertisti
faciem tuam à me, & ideò factus sum
conturbatus; memor sum dierum anti-
quorū, quando mel & lac sub lingua mea,
& exultabunt labia mea, cum cantabam
tibi:

tibi: quia super mel dulcis eras ori meo,
sed nunc quid dicam! ah in ventum lo-
quitur, surdo canit, qui de te loquitur Do-
mine, quia factus sum sicut homo non
audiens, & cujus obduratus est oculus, &
mens excœcata, succus periit, nec est am-
plius devotio, factus sum insensibilis, &
velut mortuus, & quò ibo? quid dicam?
desipit oratio, meditatio est fastidio &
non illachrimabor, non ingemiscam,
non conquerar Domine? an tibi fortas-
sè priùs devotior, & à passionibus libe-
rior? tu scis Domine, quia plenus eram
passionibus, & velut torrens inundans:
offendentem me exacerbabam, injurianti
mihi graviora rependebam, & tamen re-
plebar admirabili tuâ dulcedine, quæ verè
mihi erat super aurum & topazion, & dul-
cis super mel & favum, non me delecta-
bat cibus corporis dum tuam dulcissime
JESU senseram suavitatem, & dulcedi-
nem; nunc verò cum tribulor, cum cru-
cior, & patior, tibiq; me totum offero, &
cum lachrymis te, tuumque favorem re-

A 2.

quiro,

quiro, nec desit ad implendum beneplacitum tuum voluntas, immutas vultum tuum, avertis dulcissimam illam faciem tuam à me, ut non videam te; & eheu insuper operiunt me tenebræ, & caligo noctium, non ariditatis solùm, sed & mille tentationũ ferè importabilium, & quousque ista? nonne aliquando respicies miserum, & intueberis opprobrium meum, iudicans causam meam? perire ne me vis? fiat tua ò JESU voluntas: sed id habe, id audi, tibi pereò, si pereò, tuus enim sum ego. Interea tamen ad te sicut pullus hircundinis, sic clamabo indefinenter, si despicias, si abjicis, facturam tuam abjicis.

Responsio Christi.

Flli multò felicior fores, si absente me, si deficiente devotionis dulcedine, mihi offerres holocausta gratuita, & sacrificia laudis, nescis sanè, quid expediat tibi, mercenariorum more agis mecum: mercenarii enim ideò serviunt, ut mercedem accipiant; ita tu, quia te non statim affici præmio

præmio pro labore cernis, in tædium ver-
titur tua oratio ; verumtamen filiorum
mos alius est, qui ideò serviunt, ideo a-
gunt, quod agendum, orant quod oran-
dum, ut Patri placeant, non ut à Domino
mercedem accipiant ; nec mireris, me te-
cum, eò, quo dicis modo meliori, ut pu-
tas, antea processisse, non id sine causa fa-
ctum, sed ut te allicerem, & adducerem
ad supportandum suave jugum, & ut faci-
lius, ac majori cum jucunditate curreres
viam mandatorum meorum, lacte enim
opus habebas, quia necdum sciebas hære-
ditatem servorum Domini, & agendi mo-
dum, quo procedat cum filiis, a modò ve-
rò solidum te cibum sumere cupio ; & tu
è contra imitaris milites noviter conscri-
ptos, qui quoadusque durat stipendium
illud quod quasi gratuitò, & ad allicien-
dum iis datur, plenè & planè hilares sunt,
gaudentque, se nomen dedisse militiæ, ve-
rùm ubi propriis coguntur militare sti-
pendiis, pœnitere incipiunt de eo, quod
nomen dederunt militiæ : Haud aliter agis

tu, sed te ego interrogo, quid si duraret illa memorata, & ad alliciendum data pecunia semper; de qua epulari, lætari, æ tripudiare possent, quos hostium illi prosternerent, quas victoriarum palmas reportarent? quas urbes oppugnarent? facerent nullas, imò ad arma tractanda inepti redderentur. Ne itaque mireris fili, quia ab initio, quando nomen dedisti militiæ, ut meo sub vexillo pugnares, contra mundum, carnem, & sanguinem dulcius te sum agebatur, sic enim fieri oportebat, ne ollas carniùm præferres mannæ cœlesti, nunc verò cum robustior factus es, & cognovisti, quis sit Dominus, & quæ ad cœlum via, minimè expedit tibi, delectari, & recreari his sensualibus suavitatibus.)

Observatio ad prædicta.

UTi hodie dum pauci reperiuntur homines verè perfecti & sancti, ita paucis contingit, ut ob majorem perfectionem, & meritorum cumulum adimatur

tur

tur devotio ista, de qua loquimur : adeoque non est, cur se quisquam palpet, aut blandiatur sibi tanquam cum Sanctis viris & fœminis à DEO exerceatur pari ex causa, par equidem pœna est, sed longè dispar est causa; imò ordinariè jam ob spiritûs tepiditatem, vitæ negligentiam, & ad exteriora conversionem, perit devotionis gratia, nec est quòd quis objiciat, initio se pluribus passionibus fuisse subditum, ubi tamen Deus contulit eam gratiam, quâ modò caret, patet enim vel ex hoc clarè, quod plus noceat, plus ipsi displiceat vita curiosa, & vana, quàm passionibus implicita, & inquinata, maxime, si quis adhuc renitatur fortiter: quisque se discutiât, qui hanc dulcedinem gustavit in Conversionis initio, qualis tunc fuerit, quàm simpliciter obediens, quàm alienus à suspicionibus, dumq; Deo fuerat intentus, & obedientiæ regulis, eam obtinuit gratiam. Quis verò sit modò, consideret, curiosa solùm delectant, libri non qui spiritum compunctionis, sed qui stylum

Oratorium & Ciceronianum, aut qui historias tradunt, vel conscientiae casus nihil ad se pertinentes, aut non eo loco, tempore, & modo ad legendum concessi leguntur, in conversatione totus effusus; & quid mirum, si non remaneat succus devotionis? Cùm Deus his expellatur, talis namque, qui sine continua reflexione ad interna, ad ista externa se effundit. *Cum spiritum habeat in naribus*, fieri nequit, ut Spiritum sanctum possideat in corde, in solitudine namque sponsus loquitur ad cor sponsæ. Deinde quis obsecro, tuus mi frater, in loquendo, & agendo modus, ratio, quæ intentio? an ut DEO placeas? vel ut appareas? vide, quid respondeas, rem acu tangam, ut habearis. Scientificus, multumque in spiritualibus expertus, quasi nescio, quid suavitatis, vel nescio, quem excessum experiaris in tuis meditationibus, quas fortè non rarò pro contemplationibus vendere non erubescis: recepisti frater, & recepisti mercedem tuam, nec mereris à Deo præmiari, gratiâ,
 conso-

consolatione, & dulcedine devotionis, quam tu pasceres istis, super pauperem enim, & humilem respicit Dominus; ita, ita, si esses quasi in multis nescius, contemptor tui ipsius, ac profundam sectareris humilitatem, & filias ejus silentium, & solitudinem, fortè Dominus visitaret te, quia tunc te domi reperiret, qui modò frustra pulsat, dum tu foris ambulas per loca arida, & inaquosa. Pater ergò, quam dispar sit causa, quod tu in eadem sis pœna cum sanctis Dei viris. Hi quoad altiorem venerunt perfectionem, eò magis hâc cordis ariditate exercebantur; sed & (quod accuratè notandum, & solerter observandum) seipsis perfectiores emerferunt, non item tu, qui tempore & negligentia penitus abigis Spiritum sanctum. Pudeat ergò vel in minimo gradu, nullove modo æqualem ariditatis & defectûs istius causam cum his Sanctis conferre; absit hæc à nobis præsumptio, & impudentia gravis nimis. Et sanè lo-
lent tales nonnunquam sat impudenter &

A 5

impra-

imprudenter confundere alios, qui cum dulcedine quadam & mentis jucunditate orant, tanquã minus perfectos, & qui sensuali devotione se pascant, cum ipsi imperfectissimi non attendant se obicem ponere huic gratiæ divinæ. Audiant, qui tales sunt, S. Franciscum in Regula sua, ubi monet Fratres, ne sinant extinguì per otiositatem (vanitatem & ad externa effusionem) spiritum devotionis, cui debent cætera temporalia deservire. Est enim spiritus devotionis impulsus quidam Religiosus, & suavis ad colendum Deum maximè per actus eum immediatè respicientes & honorantes. Difficulus profectò quis poterit in virtutũ exercitio perdurare, qui devotione tanquã confirmativâ unctiõne caruerit, inquit ille. Recogitent hi potiùs, quod S. Gregorius contra tales loquitur, qui insensibilitatem suam in interioribus, adscribunt Divinæ probationi, vel (quod pejus est, & magnæ cœcitatatis indicium) majoris perfectionis signo, quasi à lacte abstracti solidus eos cibus erudiat ut
gran-

grandiores : verba sunt Doctoris : *Per contemplationem rimari coelestia volumus, qui non solum cordis, sed etiam corporis custodiam non habemus. Et quidè saepe indecentia aspicimus, otiosa audimus, superflua loquimur, somnum, cibum, non ad refectiõem corporis habemus, sed ad usum delectationis. Itaque dum discutere ambigua volumus, superna conspicerè, tenebras nostras deserere, interne dulcedinis saporem gustare, ab illius secreto tantò digniùs repellimur, quantò munitionis nostrae fortitudinis negligentius dissipamus; tamque nobis tantò est ascendere difficiliùs, quantò ad nos ipsos relapsi, altitudinè custodiæ non curavimus cordis munitiones. Negare tamen non ausim quin probationis causâ fiat, quandoq;, prout invenerit subiectum, aut exstimulat, aut marcescere facit, si hoc; signum evidens erit, vitium esse in homine, & tepiditatem magnam, si illud, si inquam exstimulat, & ad altiora propellit, signum erit optimũ bonæ mentis, hi non paveant ad sublationem devotionis, vel ut congruentius loquar, dulcedinis*

dinis ex oratione haustæ, est Deus in Cœ-
 lo, cui deserviunt, quem si amant unicè,
 faciet cum tentatione proventum. D. Bo-
 naventura de processu Religionis, quinque
 adfert puncta hujus sterilitatis, & subtra-
 ctæ devotionis causas. *Prima*, inquit, *est*
humiliationis. 2. *Purgationis*, quia minus pur-
 gatus fuit, fuit minus studiosus in devotione
 querenda, vel minus gratus in accepta. 3. *Erudi-*
tionis, ut intelligat, non à se, suisque meritis,
 sed Dei gratia, & liberalitate pendere. 4. *Ex*
indiscreto impetu & conatu, quo quasi liber-
 tas mentis obruitur, & devotio, veluti per vio-
 lentam extorsionem exprimendo queritur. 5.
ratio: meritum majoris gratiæ, & gloriæ, dum
desiderium non impletum affligendo purgat
animam, & patientia desolationis, & humilis
sufficientia mœroris, quasi lima reddit animã
clariorem, & magis susceptibilem Divini
splendoris. Ita ille. Quisque tamen discutiat
 se, & indaget veram originem, & siqui-
 dem ex capitis debilitate legatur gemi-
 tus 6.

Refor-

Reformatio per proposita.

Eia Domine, quia mea culpa accidit, ut te tuumque favorem amiserim, ecce paratum rursus cor meum te recipere & requirere devotionem & dulcedinem, quam subtraxisti misero, non quidem propter illam, sed, ut cum illa te pariter acquiram. Erravi sicut ovis quæ periit, sed non ultrà, non ultrà ibo post concupiscentias meas, & vanitates, require servum tuum, suscipe, aspira votis, mutabor enim in virum alterum, si tua me gratia visitaveris. Respice me, suscipe me servum tuum postliminiò revertentem ad te Dominum meum, suscipe filium, sed degenerem, qui bona sua dissipavit cum helluonibus & meretricibus, suscipe sponsam, quæ facta est adultera, quia abiit post virum alterum; suscipe infidelem, qui deserens te, immolare cœpi voluntati propriæ, en! agnosco, sed resipisco, agnosco me ingratum, quia abusus sum tuâ bonitate, agnosco me non filiû, quia Patris vocem non audivi, & creaturas tibi

A 7 prætuli,

prætuli, vanis nugis, cibo, potu, fabulis magis quàm tuis laudibus delectabar per singulos dies: sed Domine, qui non vis perire quemquam, qui reducis velut ovem peccantem animam & tuam inclamantem opem, audi balatum oviculæ balantis, reduc sitientem animam in cellam vinariam ut inebrier amoris poculis. En vota clientis & pupilli, quæ hodie statuo ac propono.

1. In colloquiis, spaciamentis, aliisque recreationibus, cor nunquam evacuabo multiloquio, maximè verborum præcipitantiâ, quin non continuò ad interiorius cordis habitaculum mentem reducam, tecumque loquar, te consulam, te invocem, ut concedas per verba non abripi, non adulterari intentionem bonam, verba etiam discutiam, an tibi placeant.

2. Cibo & potu nunquam ita replebor, unde fiam ad orandum indispositus, & hebes.

3. Cogitationibus vanis, & inutilibus maximè suspiciosis, iracundis, &c. nunquam

quam inhærebo spontè, nec sinam me divelli à te, sed dum incidunt, ad te cor levabo pro auxilio, & consilio.

4. Propriam existimationem omnino declinabo semper reflectens me ad peccata, quibus te Deum meum offendi.

5. In loquendo nullum offendam exacerbando, vel indebitè meam sententiam defendendo, unde cordis perdo quietem & tranquillitatem.

6. Dum ero solus, frequenter in genua provolvar, ac stillicidium gratiæ, & devotionis à te ac matre tua, & mea, & Sanctis, petam interdiu semper, similiter semper aliquid orabo.

7. Ubi solus ero semper id agam dum oro, aut decussatis supra pectus brachiis, vel elevatis manibus, saltem in iis, quæ liberâ devotione oravero.

8. Ad summam mei vilipensionem conabor.

9. Sensus meos, maximè oculos cautè custodiam, ne mors intret per fenestras, itaque tu Deus meus exeat à me.

10. Fre-

10. Frequenter etiam aliquid legam attentè, de inferno, & extremo iudicio, qualis ibi ratio exigitur de verbis & vanis cogitationibus.

G E M I T U S II.

Ingemiscit Religiosus, sibi soli intendere iussus, qui tamen zelo & charitate proximi (ut ipse credit) ardens catechizare, concionari &c. mallet.

AH Domine! quid agere volebas, ad hunc me vocando locum & statum, ubi neglecto proximo vivam, qui tam severè comminaris servo abscondenti talentū suū? Ecce mihi talenta non desunt, quæ in proximi utilitatē valeam impendere, scientiam præ aliis etiam concionatoribus me habere nōsti. nec deest discretionis spiritus, & prudentia ad excipien-
das Confessiones, reducendique peccatores ad viam veritatis. Nonne meliùs actum de me fuisset, majorque tibi gloria obvenisset, si ad alium me statum traxisses, ubi talentum cum lucro reportassem, & fructu multarum animarum amodò
me